မာတိကာ

- သုံးပွင့်ညီညာစာပေ၏ အမှာ ၁၀
- စာရေးသူ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိအကျဉ်း ၁၂
- စာရေးသူ၏ အမှာ ၁၃

၁။ AFFECTIVE CRITICISM / အကျိုးဆက်ဝေဖန်ရေး ၁၅
၂။ AFFECTIVE MEANING / ခံစားချက်ပြအဓိပ္ပါယ် ၁၈
၃။ ANTI-LANGUAGE / ပဋိဘာသာစကား ၁၈
၄။ ALLEGORY / တင်စားချက် ဇာတ်လမ်းပုံပြင် ၂၀
၅။ AMBIGUITY အဓိပ္ပါယ်နှစ်ခွထွက်ဂုဏ်/ ဒွေါသ ၂၁
၆။ ASSOCIATIVE MEANING / တွဲဖက်အနက် ၂၅
၇။ ANTAGONIST / လူကြမ်း ၂၆
၈။ ANTI-HERO / ပဋိဇာတ်လိုက် ၂၇
၉။ ANTI-INTENTIONALIST APPROACH /
ရည်ရွယ်ချက် ဆန့်ကျင်ရေးဝေဖန်ရေးနည်း ၂၈
၁၀။ ACCEPTABILITY / လက်ခံနိုင်မှု ၂၉
၁၁။ ARGOT / ရှေးခေတ်ဘန်းစကား ၃၀
၁၂။ AUTHOR / စာရေးဆရာ၊ စာရေးသူ ၃၂
၁၃။ BEAT GENERATION/ ဘိ မျိုးဆက်ကဗျာဆရာများ ၃၇
၁၄။ BRICOLAGE / စပ်ထည်အရေးအသား ၃၈

၁၅။ CARNIVAL / ပွဲတော်ကြီး တန်ပြန်ယဉ်ကျေးမှု ၃၉
၁၆။ CLOSED TEXT / အပိတ်စာသား ၄၁
၁၇။ CONNOTATION/CONNOTATIVE MEANING /
ဂယက်အနက် ၄၂
၁၈။ COHERENCE / ဆက်စပ်ပြေပြစ်မှု ၄၃
၁၉။ CLASSIC / ဂန္ထဝင် ၄၄
၂၀။ CLASSIC (IN CRITICISM)/ ဂန္ထဝင်ဝါဒ(ဝေဖန်ရေး) ၄၅
၂၁။ CUBIST POETRY / ကျူးဗစ်ကဗျာ ၄၆
၂၂။ CONCRETE POETRY / ပုံစံတူကဗျာ ၄၇
၂၃။ CATHARSIS / ခံစားမှုစွန့်ထုတ်သန့်စင်ခြင်း ၄၈
၂၄။ CANON / စာကြီးပေကြီး ၅၀
၂၅။ CATASTROPHE / အလွမ်းဇာတ်သိမ်းခန်း ၅၂
၂၆။ DENOUEMENT / ဇာတ်သိမ်းခန်း ၅၃
၂၇။ DENOTATION/DENOTATIVE MEANING /
သာမန်အနက် ၅၄
၂၈။ GAP / ကွက်လပ်သဘောတရား ၅၅
၂၉။ GAP / ကွက်လပ်သဘောတရား
နောက်ဆက်တွဲမှတ်ချက် ၆၁
၃၀။ LIBERAL ARTS / လစ်ဘရယ်ပညာရပ်များ ၆၅
၃၁။ NIHILISM / နတ္ထိဝါဒ ၆၇

၃၂။ ANARCHISM / မင်းမဲ့ဝါဒ ၇၁
၃၃။ CULTURAL RELATIVISM/ ယဉ်ကျေးမှုသမုတိဝါဒ ၇၄
၃၄။ CULTURAL PLURALISM / ယဉ်ကျေးမှုဗဟုဝါဒ ၇၅
၃၅။ ETHNOCENTRISM/ ယဉ်ကျေးမှုအတ္တဗဟိုချက်ဝါဒ ၇၆
၃၆။ MULTICULTURE / ယဉ်ကျေးမှုများရောနှောခြင်း ၇၇
၃၇။ CLOSE SYSTEMS OF CULTURE /
ယဉ်ကျေးမှုအပိတ်စနစ်များ ၈၁
၃၈။ IMAGE / နိမိတ်ပုံ ၈၃
၃၉။ CHARACTER / ဇာတ်ဆောင်/ စရိုက် ၈၉
၄၀။ သာမန်ဇာတ်ဆောင်များ ၉၆
၄၁။ ANTI-HERO / ပဋိဇာတ်လိုက် ၉၆
၄၂။ လူကြမ်းဇာတ်လိုက် ၉၇
၄၃။ CANCELLED CHARACTER/ ပယ်ဖျက်ဇာတ်ဆောင် ၉၉
၄၄။ ERASED CHARACTER / ပယ်ဖျက်ဇာတ်ဆောင် ၁၀၀
၄၅။ CHARACTER ZONE / ဇာတ်ဆောင်ဇုန် ၁၀၀
၄၆။ ROUND/FLAT CHARACTER စရိုက်သေ/ ရှင် ၁၀၁
၄၇။ CHARACTERIZATION / ဇာတ်ဆောင်သရုပ်ဖော်မှု ၁၀၁
၄၈။ BLOCK CHARACTERIZATION /
တိုက်ရိုက်တုံးတိဇာတ်ဆောင် သရုပ်ဖော်မှု ၁၀၃
၄၉။ STORY/PLOT ဇာတ်ကြောင်း/ ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက် ၁၀၈

၅၀။ EVENT / အဖြစ်အပျက် ၁၁၁
၅၁။ IN MEDIAS RES / ဇာတ်လမ်းကြားဖောက်အဖွင့် ၁၁၁
၅၂။ ANACHRONY / ဇာတ်အစဉ်ဖောက်ပြန်ခြင်း ၁၁၃
၅၃။ ANALESIS / နောက်ကြောင်းပြန်ခြင်း ၁၁၃
၅၄။ PROLEPSIS / ကြိုပြောခြင်း ၁၁၄
၅၅။ FREYTAGG'S PYRAMID /
ဖရေးတက်၏ ပိရမစ် (ကြိဂံ?) ၁၁၄

ဇော်ဇော်အောင် (၁၉၃၇ –)

ဇော်ဇော်အောင်ကို ၁၉၃၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် မုံရွာခရိုင်၊ ဆားလင်းကြီးမြို့၌ အဖဦးဘသက်နှင့် အမိဒေါ်တုတို့မှ မွေးဖွားခဲ့သည်။ အမည်ရင်းမှာ ဦးဇော်မြင့်သက်ဖြစ်သည်။ ငယ်စဉ်က အမှတ် (၁) အ.ထ.က၊ မုံရွာတွင် အခြေခံပညာဆည်းပူးခဲ့ပြီး ၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် မန္တလေးတက္ကသိုလ်သို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်သို့လည်း တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၀ ခုနှစ်တွင် မြန်မာစာအဓိကဖြင့် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှ မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ ရရှိခဲ့သည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်မှစ၍ မြန်မာစာဌာနတွင် အမှုထမ်းခဲ့သည်။ ၂၉ နှစ် ကြာသောအခါ ၁၉၉၀ ခုနှစ်တွင် တက္ကသိုလ်ကို စွန့်ခွာကျောခိုင်းခဲ့သည်။

မှတ်မိသလောက် ၁၉၅၃ မန္တလေးတက္ကသိုလ် ပထမနှစ်တွင် ရှိစဉ်က ကဗျာများ စရေးခဲ့သည်။ ၁၉၅၄ ခုနှစ်ထုတ် သွေးသောက်မဂ္ဂဇင်းတွင် 'ဇော်သလ္လာ' ကလောင်အမည်ဖြင့် စာညွန့်တစ်ပုဒ် ဖော်ပြခံရပြီး၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ မန္တလေးတက္ကသိုလ် နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်းတွင်လည်း The story of a friend pieseller (အကြော်သည်လေး) ဝတ္ထုတိုကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့်ရေးသား၍ စာပေလောကသို့ စတင်ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ နောက် မောင်ဇော်ကလောင်အမည်ဖြင့် ရှုမဝမဂ္ဂဇင်းတွင် ဆောင်းပါးများ ရေးသားခဲ့သည်။ ဇော်ဇော်အောင်၊ ဇော်ရဲအောင် ကလောင်အမည်များဖြင့် ထောက်လှမ်းရေးနှင့် ကွန်မြူနစ်ဝါဒဆန့်ကျင်ရေး အပျော်ဖတ်ဝတ္ထုများ ရေးသားခဲ့သည်။ ရှုမဝမဂ္ဂဇင်း၊ သရဖူမဂ္ဂဇင်း၊ ဟန်သစ်မဂ္ဂဇင်း၊ မဟေသီမဂ္ဂဇင်း၊ ရန့်သစ်မဂ္ဂဇင်း၊ စတိုင်သစ်မဂ္ဂဇင်းနှင့် ရုပ်ရှင်သစ္စာမဂ္ဂဇင်းများတွင် ဆောင်းပါး၊ ဝတ္ထုတို၊ အက်ဆေးများကို ရေးသားလျက်ရှိသည်။ လုံးချင်းစာအုပ်များလည်း ရေးသားခဲ့ပါသည်။ အခြားကလောင်အမည်ခွဲများမှာ မောင်ဇော်၊ ဇော်ရဲအောင်၊ ဇော်မြင့်သက်တို့ဖြစ်ပါသည်။

စာရေးသူ၏အမှာ

ဤ 'စာပေဝါကျများ' ကို ယခင်က စတိုင်သစ်မဂ္ဂဇင်းတွင် လအတော်ကြာ အခန်းဆက်ထည့်သွင်းဖေါ်ပြခဲ့သည်။ ထို့အတွက် စတိုင်သစ်မဂ္ဂဇင်းကို ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ ယခုထိုဝါကျများကို အကျအပေါက်အနည်းငယ်မျှ ပြင်ဆင်သည်မှလွဲ၍ တစ်စုံတစ်ရာ မပြောင်းလဲပဲ ထပ်မံပုံနှိပ်ပါသည်။

*

လက်ရင်းထား၍ ကိုးကားသော ကျမ်းများမှာ . . .

၁/ JEREMY HAWTHORN, "A GLOSSARY OF CONTEMPORARY LITERARY THEORY", ARNOLD, 1998.

၂/ CHRIS BALDICK, "OXFORD CONCISE DICTIONARY OF LITERARY TERMS", OUP, 2001.

၃/ JOHN PECK & MARTIN COYLE, "LITERARY TERMS AND CRITICISM", PALGRAVE, 2002.

၄/ FRANK LENTRICCHIA & THOMAS MCLAUGHLIN, (EDS) CRITICAL TERMS FOR LITERATY STUDY", U.CHICAGO P., 1995.

၅/ KATE WALES, "A DICTIONARY OF STYLISTICS", LONGMAN, 2001.

၆/ ROGER FOWLER (ED), "A DICTIONARY OF MODERN CRITICAL TERMS", ROULETDGE & KEGAN PAUL., 1975.

တို့ဖြစ်ကြသည်။ အချို့ဝေါဟာရနှင့် အယူအဆများတွင် ကျွန်တော်၏ ထင်မြင်ယူဆချက်များ ဝေဖန်ချက်များကိုပါ ထည့်သွင်းဖေါ်ပြထားပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ မူရင်းကျမ်းများမှ အကြောင်းအရာတို့ကို မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုပေးရုံသက်သက်မျှ မဟုတ်ကြောင်း ဆိုလိုပါသည်။ ထိုအတွက်ကြောင့် အမှန်အမှား အတိမ်းအစောင်းရှိပါက ကျွန်တော်တာဝန်သာ ဖြစ်ပါသည်။

*

ကျေးဇူးစကားဆိုဖွယ်ရှိသည်များကို ဆိုရပါမည်။ ရွှေတွေ့စိန်တွေ့အသာထား၊ ၎င်းတို့ထက်ရှားသော စာအုပ်စာတမ်းများကို ဖြည့်ဆည်းပေးကြသည့် ကျွန်တော်နှင့် စာရေးဖော်ရေးဘက် လူငယ်ကလေးများဖြစ်သော 'မင်းခက်ရဲ' နှင့် 'မင်းထက်မိုး' တို့အားလည်းကောင်း၊ ကိုရီးယားနိုင်ငံ၊ ဘူဆန်မြို့၊ နိုင်ငံခြားဘာသာတက္ကသိုလ်မှ ဧည့်ပါမောက္ခ၊ ဒေါက်တာကိုလေး Ph.D. အားလည်းကောင်း၊ ပညာရေးတက္ကသိုလ်၊ မြန်မာစာပါမောက္ခ(ငြိမ်း) ဦးထွန်းသန်းအားလည်းကောင်း၊ ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ ဤစာအုပ်ကို ထုတ်ဝေသည့် "သုံးပွင့်ညီညာစာပေ" မှ၊ လူငယ်များဖြစ်ကြသော ကိုအောင်နီဦးနှင့် ကိုသန့်ဇင်ထွန်းတို့၏ စိတ်အားထက်သန်မှု တွန်းအားကိုလည်း အသိအမှတ်ပြုပါသည်။ နောက်ဆုံးပြောလိုသည်မှာ . . . ခက်ခဲလေးလံလှသော စားဝတ်နေရေးရှာဖွေမှုဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကြီးကို ကျွန်တော့်ပခုံးပေါ်မှာ တင်မပေးဘဲ၊ စက္ကူတစ်ထုပ်၊ ဘောပင်တစ်ထုပ်၊ စားပွဲတစ်လုံးနဲ့ စာကိုသာ အာရုံစိုက်ရေးစေသော ကျွန်တော့်မိသားစု၏ ကျေးဇူးပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဇော်ဇော်အောင်
၁၊ ၉၊ ၂၀၀၆၊
ရန်ကုန်